

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnilstvo in ekspedijer v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementiških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 27.

V Ljubljani, v petek 3. februarija 1899.

Letnik XXVII.

0 kmečkih zadrugah.

Spisal Val. Podgorc.

O kmečkih zadrugah sta ravnokar izdala dva strokovnjaka izborni knjigi: »Das landwirtschaftliche Genossenschaftswesen in Deutschland«, ki nam opisujeta [zadružni razvoj na Nemškem, ki bode lahko tudi nam služil v izgled. Jeden teh dveh, dr. Ertl, tajnik v poljedelskem ministerstvu, si je kot boritelj za konservativna načela in zlasti za kmečke koristi priboril na Avstrijskem že sloveče ime, od njega so tudi bile priloge k postavnim načrtom za ustanovo kmečkih stanovskih zadrug, ki jih je bivši poljedelski minister Falkenhayn bil — žalibog zaman — predložil parlamentu.

Dr. Ertl si je ostal v najnovejšem delu dosleden, tudi tukaj stoji na popolnoma krščansko konservativnih tleh, tem lažje, ker opisuje v tem delu zmago konservativne ideje zadrugne.

»Dandanes, pravi, nikdo ne pričakuje več dobrega od liberalne ideje, da je dobro, pustiti, da si zemljiško last prisvajajo najbogatejši gospodarji, in nikdo ne verjame več socijaldemokratskih trditev, da veleposest ukončuje kmeta, kakor tovarna obrtnike. — Jasno je postalo, da stoje kmetje, kojim se je bila dala državljanska prostost, a ob enem zanje popolnoma nepripravno pravo, brez pomoči nasproti slepim silam gospodarskih oblastij. Prirodne postave so pa surove, nepreganjive sile, ki ne poznajo morale ali naklonjenosti... Dolgovi in izseljevanja govore jasno — strašno! V gospodarski politiki oprošče-

* D. L. G. von Dr. M. Ertl und Dr. El. Licht, Wien, Manz 990 str.

nja, ki bi bila lahko postala blagonosna, se je naredila sicer majhna napaka, a ta je povzročila v kratki dobi veliko nesreče. Ruski pregovor pravi: Za vinar si kupiš luči, s kojo lahko požgeš vso Moskvo! Ljudstvo si je začelo iskati pomoči; in z zadoščenjem moremo reči, da živimo v času, ki je za kmetijstvo ravno toliko nadpolen, kakor žalosten. Vsakomur, ki zasleduje s pametjo in srcem ljudsko gibanje, se usiljuje vsled napredka v spoznanju socijalne uganke veselo prepričanje, da stojimo pred pomenljivimi reformami kmečkega postavodajstva.

Angleška pridelava dandanašnji le še 60 % tistega žita, ki ga je pridelavala pred 20 leti... dohodki kmetijstva padli so na Angleškem v 20 letih za več kot 120 milijonov gld. — Nekdanji žitni hram Evrope — Ruska — daje vsako leto svojim gladijočim kmetom milijone rubljev, ker je vse dobila špekulacija v roke, ravno tako v Ameriki niti 10 % žitnic ni več v kmečkih rokah.

Kmetje kličejo po vsi Evropi po reformi, in trenotek ni več daleč, ko ljudje ne bodo mogli razumeti, da se ta potreba tako dolgo ni spoznala. »Zakaj hvališ Herakleja, vsaj ga nikdo ne graja?« rekel je zofistu Lacedemonec. Atomizovanja državljanov, ki je nam je prineslo liberalstvo, vzlasti kmet pretrpeti ne more. Zemljiška last branila se je z vsemi silami proti temu, da se ž njo ravna individualistično, ter se je vztrajno protivila pojmu o lastninskem pravu.

Naj si bo posamezni gospodar še tako olikan, naj še tako lepo seje, še tako dobro gnoji svoje polje, osamljen in od drugih ločen se bo ukončal.

V združenju je moč, in vključ vsem žalost-

nim prikaznim, ki jih pri kmetih dandanašnji vidimo, moramo z veseljem spoznati: V evropskih kmetih se je mogočno vzbudila misel jedinstva, na vse strani prodirajo zagovorniki zadrugne ideje, stanovska zavest se je vzbudila, skupna tuga je vse združila k skupni obrambi in čez vse pokrajine odmeva klic: Jedinost nam daje moči. Iz grobov toliko gospodarskih eksistenc, iz tal, ki so čutila vso težo storjenih napak, iz teske sile, s katero se je doslej bojeval osamljeni kmet, se vzdiguje upanje na bodočnost, kliče mlada pomlad, vesela in svesta si svoje zmage, vstaja novo, ponosno, rodovito življenje v zadrugah. Pisatelj izraža svoje prepričanje, da se razvija zadrugno življenje vedno bližje proti tisti stanovni zvezi, ki jo je nameraval vladni predlog, a ta misel se mora pri ljudeh udomaćiti popred z gospodarskimi zadrugami.

Knjiga govori na 332 straneh o organizaciji kredita, v drugem delu na 657 straneh o zadrugah, ki kupujejo kmečke potrebščine in prodajajo poljske pridelke. V prvi vrsti nas zanimajo zadrugna skladišča, o katerih spregovorimo v prihodnji številki.

Politični pregled.

V Ljubljani, 3. februarija.

Državni zbor preložen. Ta vest, sicer že dalje časa pričakovana, presenetila je vendar minulo sredo vse parlamentarne kroge bodisi na desnici, kakor tudi na levici. Levičarji so bili tem bolj presenečeni, ker so ravno poprej z jednim glasom večine zmagali nad desnico, in sicer, kakor so trdili in morda še trdijo, v korist držav-

LISTEK.

Laž življenja in resnica življenja.

Spisal I. Joergensen.

(Dalje.)

Kaj pa je bilo pri vsem tem z resnico? Tu me ustaviš v besedi in izjaviš, da tebi na resnici ni nič. Morda ti je iskanje resnice celo več, kakor nekdanj Lessingu...

Toda to ni bilo ono stališče, vsled katerega smo pričeli svojo svobodomiselnost.

S tem mi nismo opravičevali, da smo se odrekli krščanstvu. V ime resnice smo se uprli, sedaj pa izjavljamo, da se za resnico nič ne brigamo!

Za Boga — tedaj bi bili pa lahko ostali pri svoji stari veri ter si vsi prihranili dolgo vrsto evolucij!

Tega pa nismo mogli — iz popolno drugega razloga ne.

Vsaj se le šalim trdeč, da nas naša svobodomiselnost ni privedla do nobenih uspehov in da bi se bili ravno tako lahko držali starega. Kajti ono, česar smo iskali, ko smo se odrekli Kristusu, ni bila resnica, marveč sreča. In tudi to srečo smo umevali kot svobodo.

Prišli smo zato s svojim prepričanjem ravno tje, kamor smo hoteli. Določili smo — kot vspeh

duševnega razvoja zadnjih dvajset let — dogmo individualizma. Misel svobodna in samosvoja npravnost postajajo tako splošne med ljudmi, kakor stvari, ki se umevajo same po sebi.

S tem pa da smo položili temeljni kamen za srečno življenje. Ako se to ni zgodilo — tedaj smo na krivih potih, kajti pravo in pravilno življenje mora donášati notranje sreče.

Oglejmo si torej moderne srečne. Mnogo jih mora biti, kajti v časopisih in knjigah jih vedno srečavam, kako se bore proti mračnjaškim svetovnim nazorom krščanstva. Sami morajo pač gotovo imeti veselejše nazore, jasnejši pogled v svet kot mračnjaško krščanstvo, katero pobijajo z vsemi silami. Izredno me je nedavno ganil sestavek nekega pisca, ki je miloval učence v šoli, kjer so bili po stenah razobešeni reki svetega pisma. Tako lepo, tako sočutno piše bogato-čustveni pisatelj o ubogih otrocih, katerim se njih slast do življenja ovira in omejuje s takimi srednjeveškimi strahovi.

Kritikovati je lahko; pridite torej na dan s svojimi pozitivnimi načrti.

S kom vendar mislite osrečevati svet, in sicer svet majhnih in velikih, ko jedenkrat izkoreninite vsa ta mračnjaška, srednjeveška strašila?

Vi molčite? Pa vsaj čujem glas, ki za vas odgovarja — glas Heinejev, ki nad vašimi glavami

kliče: »Šampanjca hočemo, cvetic in plesa radujočih se nymf.«

Torej mnogo prostega časa za majhne in mnogo ponedeljskih glavobolov za odraslene...? Ali ni to vaš namen? Ali kaj drugega?

Da, jaz imam gotovo prav, kajti ako vi pišete knjige, če ste pošteni, ako vi s tem poveste svoje skušnje, potem se mi vi ne vidite prav poseben veseljak... Vi ste tako otožni, brezupni, popolno divji v obupu... In vendar na to delujete, da bi postali tudi drugi to, kar ste vi, torej morate imeti še kaj od zadej skritega, kako posebno jed, ki nadomestuje vso bridkost in ves obup...

Da, tam v Tivoli,*) pravite, tam smo življenja veseli, ako sedimo v gostilni »Nimb« ali če zvečer na števil. 9 praznimo čaše ter gledamo, kako utrinki umetelnega ognja padajo na tla v lepih jesenskih večerih.

Da, to sem pa popolnoma pozabil, yi imate svoj »Tivoli«. Dobro se še spominjam, kako ste nedavno v trpkih besedah milovali uboge seljanske šolarje, ki se posetivši Kopenhagen morajo zadovoljiti, da so videli muzeje in živalski vrt ter morali odriniti domov, ne da bi bili videli umetelni ogenj v Tivoli... Ubogi, siroti otroci...! Pa tudi ubogi učitelji, ki so morali domov, ko je uprav Ella Stella nastopala v »Variété«... Kako

*) Prihujeno zabavišče v Kopenhagenu.

nih služabnikov. Ob 10. uri dopoludne še nihče slutil ni, kaj namerava grof Thun z državnim zborom. Ministerski predsednik je bil zjutraj pri cesarju, kjer je v posebni avdijenci prejel potrebno pooblastilo za preložitve državnega zbora. O tem je obvestil grof Thun predsedstvu obeh zbornic. Pismo na poslansko zbornico je otvoril podpredsednik dr. Ferjančič in položil na mizo predsednika dr. Fuchsa. Takoj na to se je bliskoma raznesla vest o vladnem koraku. Še dopoludne se je odprla zbornična blagajnica in ljudski zastopniki so prejeli dnevnine in potne stroške, sam »trdo prislužen« denar. Mnogi poslanci so že opoludne ostavili metropolo ter se podali na počitnice. Te počitnice trajale bodo najbrže do jeseni. Taka sodba prevladuje skoro v vseh krogih. Spočetka se je sicer trdilo, da se snide parlament za nekaj dni v aprilu ali maju in sicer zato, da izvoli iz svoje srede delegate, ki se baje na vsak način snidejo na Dunaju tekom poletja. Toda tudi ta misel se sedaj več ne potrjuje in splošno se trdi, da se snideta delegaciji še le v pozni jeseni. Mej tem bo pa vladal slavni § 14.

Deželni zbori se snidejo k pomladnemu zasedanju vsled preložitve državnega zbora mnogo preje, kakor se je sprva sodilo. Za mesec april ali maj določeni začetek zborovanja deželnih zastopov bo mogoč bojda že v drugi polovici tekočega meseca, ali natančneje okoli 20. februarja. Največjo važnost polaga Thunova vlada na sestanek moravskega deželnega zbora, ki bo reševal pravno vprašanje mej Čehi in Nemci in od katerega rešitve je neki tudi odvisna rešitev splošne avstrijske krize. Kajpada vlada samo upa, pričakovati pa ne more prav posebnih uspehov, ker jej morajo biti dovolj znane predrzne zahteve germanskih zastopnikov.

Položaj na Ogerskem. Tudi na budimpeštanski parlament so najnovejši dogodki na Dunaju napravili tako mogočen vtis, da je nakrat navstal nekaj prisiljen mir. V sredo se niti ni vršilo redno zborovanje, deloval je le blagajnični aparat, katerega dobrohotnosti so se seveda rade volje posluževali vsi zastopniki. Starostni predsednik Madarasz je z velikim veseljem vtaknil v žep častni honorar 1500 gld. za dosedanje delovanje. Vender jih je mož izmej vseh še najbolj zaslužil. S tem je pa najbrže tudi ogerski parlamentarni stroj ustavljen za nekaj časa. Opozicijski zaupniki so se sešli včeraj najbrže poslednjikrat v tej sezoni k posvetu o kompromisu, toda brez najmanjše nade na kak uspeh, ker so že včeraj malone vsi listi konstatovali, da je mir mej vlado in opozicijskimi strankami sedaj do cela izključen. Nastopiti mora torej tudi na Ogerskem daljša ali krajša izvanparlamentarna doba.

Bolgarska kneginja. Komaj jeden dan po veselem poročilu, da je bolgarska kneginja Marija Lujiza srečno povila četrto dete, prince-

da načelnistvo ne napravi posebnega vlaka, s katerim bi ob poznejši uri odpeljal seljane iz mesta na dom!... Mi to zahtevamo... Glas ljudstva zahteva, da so tudi seljani deležni blagodejnega vpliva kulture...

Še le tedaj, ko se to zgodi, sme imeti danski kmet upanje, vspeti se do one višine, kakor mestni delavec. Tedaj se bo še le mogla kmetska mladina v zvezi s proletarijatom velikih mest z galerij »Variété« naslajati z izobrazbo in oliko... Tedaj bo mogoča res dovršena kultura, civilizacija, zgrajena na popolni duševni svobodi... Tedaj še le bo rešeno človeštvo srednjeveških strašil, vse peze in vse sile predsodkov!

Takrat bo prijetno na svetu!

Neskončne bakanalije življenja — z duhtečim cvetjem, kipečo kapljico in z vilami brez predsodkov!

Takrat bodo vladali prosto igrajoči se nagoni, igrali bodo boj za življenje liki samopašni človeški atomi...

In kdor več ne more plačati cvetja in vina in vil, njemu treba le nekoliko v stran — toliko da drugih ne moti v radosti — potem revolver na srce... Jeden manj! Atom manj! To je brez pomena! Narava je večna, sila strasti neugasljiva, solnce z nova vzhaja vsako jutro in zori novo grozdje, nove moške, nove cvetke, nove ženske.

In kaos atomov nadaljuje svoj razkošni ples kakor praški v solnčnih žarkih.

(Dalje sledi.)

zinjo Klementino, došla je iz bolgarske prestolnice vest, da je umrla kneginja. Zadnji dan minulega meseca nekaj minut čez najisto uro izdihnila je kneginja Marija Lujiza, prevedena s sv. zakramenti svojo blago dušo po kratkem bolehanju. Influenca, ki se je pozneje prelevila v plućnico, ter najbrže prezgodnji porod so vzroki njene bolezni. Dne 17. m. m. dopolnila je kneginja šele osemindvajseto leto. Zaročila se je dne 14. februarja 1893 s knezom Ferdinandom in 20. aprila isto leto se je z njim poročila. Rojena in vzgojena je v katoliški veri, ostala je zvesta tej veri do konca svojega življenja ter vzgojevala istotako svoje tri otroke. La žal, da nje soprog ni bil tako značajan ter ji je s svojim mešetarjenjem z vero princa Borisa provzročil veliko britkostij. Preživela je torej skoro celo dobo zakonskega življenja le malo veselja. Smrt rešila jo je premnogih britkostij. Zbog svoje ljubeznjivosti in blagega srca se je kmalu prikupila večini bolgarskega naroda, največ simpatij pa je uživala na dunajskem dvoru, in smelo trdimo, da so se ravno radi nje poravnale mirnim potom čisto napete razmere mej Dunajem in Sofijo.

Novo bolgarsko ministerstvo je takole sestavljeno: Grekov, kateremu je knez Ferdinand poveril sestavo kabineta, je prevzel predsedstvo in zunanje zadeve, Radislavov notranje zadeve, ravnatelj statističnega urada Ivančev nauk, Tončev javna dela, ravnatelj narodne banke, Tenev finance, Nateković trgovino in poljedelstvo, Pešev pravosodje in polkovnik Paprikov vojno. Polovica novih ministrov pripada stranki Radoslavov, ostali štirje moške pa ne pripadajo nobeni večji stranki. — Neposredni vzrok ministerski krizi je bil odstop finančnega ministra Teodorova in notranjega ministra Beneva, ki sta se nekako zbala precej hrupne agitacije proti pogodbam glede orijental-skih železnic in konvertovanja bolgarskega železniškega posojila. Ker pa ministerski predsednik Stoilov brez večjega poloma ni mogel z lepa poravnati nasprotstva v ministerstvu, je vložil ostavko celega kabineta. Največ pa je pripomoglo k temu nesporazumljenju mej knezom in Stoilovom radi omenjene železniške pogodbe. Stoilov je hotel izvesti pogodbo tudi tedaj, ako turška vlada kot lastnica železnic do 1. febr. ne odobri dotične zakonske osnove. Knez se pa sultanu ni hotel zameriti in je torej raje žrtvoval Stoilov kabinet, kakor pa naklonjenost sultanovo. Novi ministri so popolno knezovega mnenja in so se takoj ob nastopu vlade brzojavnim potom obrnili do sultana, naj da potrebno dovoljenje. Morda sedaj ustreže tej želji, ako ne bo zadel ob kake nepričakovane ovire.

Blaž Potočnik in njegova doba.

(V 100 letni spomin njegovega rojstva spisal J. Benkovič.)

(Dalje.)

Tu treba konstatirati, da slovenske kulturne razmere na Kranjskem pred l. 1780 niso bile najslabše. Narodna zavest se je probudila. Začelo se je živahno slovstveno gibanje. O gmotnem blagostanju pa pričajo mnoge tedanje obrtne zadrüge. Ko bi bilo šlo v tem tiru nekaj let naprej, bi se narod duševno in gmotno kmalu dvignil in se izkopal iz vsestranske odvisnosti. Toda ledena burja jožefinizma in janzenizma je kmalu zamorila do malega vse mlado brstje na oživljenem slovstvenem polju. Kar je pognalo pozneje mladih močij tje do l. 1843, to je podobno rastlinam, katere se čez nekaj časa izpodrastejo, ko je prvo zelenje ali prvi cvet slana zamorila.

Zavedne narodnjake iz svetnih stanov v oni dobi seštejemo lahko na prstih. Mlajši duhovski naraščaj pa, na katerega bi se smelo in moralo zidati, ni več umel svoje naloge in svojega poklica. To je bil sad jožefinsko-janzeniške vzgoje v semenišču. Bili so brez pravega cerkvenega ali katoliškega in tudi brez narodnega duha. O kaki katoliško-narodni zavesti pri njih skoro ni moč najti sledu. Kot svojo prvo dolžnost so smatrali, da pokorno in slepo služijo državi, in da cerkev smatrajo kot njeno — deklo, svoj mali narod pa kot — neznanega sužnja. Zato je čisto naravno, da se je tudi v duhovske kroge vtepel in globoko zajedel brezobzirni birokratizem, ostudni servilizem in umazani egoizem.

To sicer res ni častno za slovensko duhovščino one dobe. A pomisliti treba, da je tak duh

tedaj povsod prevladoval, zlasti pa v Avstriji tje do leta 1855., ko se je sklenil konkordat. Čudež bi bil, ako bi se slovenska duhovščina temu tujemu vplivu do cela odtegnila in se ohranila nepoškodovano. To bi bila tolažilna zelenica v puščavi!

Kar piše dr. Scheicher o cerkvenih razmerah v Avstriji sploh v prvi polovici 19. stoletja, to velja do zadnje pičice tudi o ljubljanski škofiji. Med drugim pravi: »Man schien gar nicht mehr zu wissen, dass jemals kirchliche Freiheit bestanden habe. Als der natürliche Zustand der Kirche galt die Sklaverei, als höchste Auszeichnung ein weltlicher Titel, ein Orden, ein rothes Band, als besondere Genugthuung die Aeusserung kaiserlich-königlicher Zufriedenheit von Seite eines k. k. Hofrathes oder Landespräsidenten... Eine solche Hierarchie war keine Freundin gedankenvoller Arbeit im Weinberge des Herrn, keine Verehrerin irgend einer Initiative und selbstständigen Bewegung. Man sah es nicht gerne, wenn Geistliche etwas anderes lasen, als ihnen zu lesen vorgeschrieben war, und fand kein Gefallen an schriftlichen Aufzeichnungen, die ein selbstständiges Urtheil verriethen. Die beste Eigenschaft eines Seelsorgers, das sicherste Mittel, sich den Obern zu empfehlen, war Mittelmässigkeit. Geistige Impotenz wurde hartnäckig mit christlicher Demuth verwechselt. Zu den zwar nicht strafbaren, aber doch verwerflichen Handlungen zählte literarische Beschäftigung, wenn sie sich auch nur auf Abfassung eines Gebetbuches beschränkte. Viel schlimmer war es mit einem Priester bestellt, der sich einer ungewöhnlichen Verehrung im Volke erfreute, der bei seinen Pfarrkindern besonders beliebt war, der als Beichtvater gesucht wurde, als Prediger einen seltenen Zulauf Andächtiger hatte, zu dem Kranke und Gesunde in ihren Nöthen Zuflucht nahmen.*)

Vse to se je dejansko vresničevalo tudi na Kranjskem skoro do smrti škofa Wolfa († 1859), zlasti do l. 1835. Višja duhovščina je bila do malega vsa vzgojena v jožefinskem duhu; kar je temu ali onemu še ostalo dobrega duha, to mu je dala prirojena kranjska dobrosrčnost, katerega tudi na tujem ni zapustila. Škof Kavčič je bil osebno sicer dobra duša, a pred nastopom svoje škofovske službe je bil predolgo v »noviciatu« pri dunajski vladi v nje neposredni bližini, kakor je bila tedaj sploh navada. Da je imel dobro voljo za blaginjo slovenskega naroda, je dejansko pokazal, a kakor znano, se mu to ni prizaneslo. Celotni škof Gruber, ki je bil kot dušni pastir, zlasti pa kot katehet izboren mož, vender ni umel niti v Ljubljani, niti pozneje v Solnogradu, kaj je škofovska vladija (regimen): da ni zadosti, ako le šole obiskuje in pridiguje, temveč je treba zlasti škofijsko krmilo držati in spretno voditi, da on in z njim drugi podložni duhovniki ne zaidejo v Scilo in iz Scile v Karibdo. Tudi škof Wolf je bil dalje časa cesarski uradnik v Trstu. Kakega mišljenja sta bila Walland in Mešutar, oba pozneje škofa, drugi celo na Dunaju v naučnem ministerstvu, je umljivo.

*) Correspondenzblatt f. d. kath. Clerus, 1892. N. 18.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 3. februarja.

(Slovenski državni poslanci) so se že večinoma z Dunaja vrnili domov; prinesli niso seboj nobenih posebno veselih novic, trdijo pa, da položaj za zvezo ni neugoden. Nadejamo se, da bomo kmalu mogli zabeležiti, kako je osrednja vlada jela izvrševati zahteve zveze. Mi bi želeli v prvi vrsti to, da v soglasje spravi osrednja vlada svoje delovanje z delovanjem podrejenih ji deželnih vlad povsod, koder bivajo Slovenci.

(Kake ceste postanejo silno važne?) »Slov. Narod« je tudi slišal, da je za zgradbo škofovih zavodov potrebna odstranitev čez knezoškofov svet projektirane ceste. »Upamo, pravi »Narod«, da bo občinski svet spoznal veliko važnost te ceste v prometnem oziru in se po tem ravnal, kadar se bode zahtevala nje opustitev.« Kdo ne bi tega spoznal? Če bi bil hud greh proti interesom mestne občine kupiti semenišče, ker bi se denar morda porabil za katoliško gimnazijo, bi bil gotovo še hujši greh, če bi mestna občina opustila nameravano cesto, ker je ta opustitev potrebna za katoliško gimnazijo!

»Izsesevalce ljudske« imenuje »Narod« klerikalce, a v isti sapi s slastjo pripoveduje, koliko tisočakov so posodili »zakotnemu krojačku« Pavšnarju duhovniki, katerim je pa Pavšnar »prav pošteno puščal«. — Res čudni izsesevalci!

(Častnim meščanom) je imenoval občinski odbor v Novem mestu predsednika okrožnega sodišča g. Jos. Gerdešič-a.

(Benefica Hilarija Beniška.) Jutri, v soboto, 4. t. m. bo imel svojo benefico kapelnik »Dramatičnega društva«, gosp. H. Benišek, ki si je pridobil za sijajni razvoj slovenske opere največje in naravnost neprecenljive zasluge. Z nastopom g. Beniška so pri nas do cela prenehali časi diletantstva, in z Beniškom se je začela v vsakem oziru doba umetniškega opernega delovanja na slovenskem odru. Tekom kratkih let je dvignil gospod Benišek s svojo jekleno, neupogljivo energijo in vzorno delavnostjo našo opero na višek modernega, glasbenega zavoda, ki zamore danes uprizarjati najznamenitejša dela prvih svetovnih komponistov. Kako ogromne težkoče, kako velikanske personalne in tehnične ovire je moral gospod Benišek premagati pri tem svojem delu za slovensko umetnost, vedó le oni, ki so zasledovali posamezne etape v razvoju naše opere. To pa vé že ves slovenski narod, da ima v gosp. Benišku moža izrednih zaslug in ki zasluži v največji meri, da se mu izreče jutri javno priznanje in topla zahvala. Kakor omenjeno, izvolil si je gosp. Benišek za svojo benefico Verdijevo opero »Aido«, ki se je našemu občinstvu prav posebno omilila. Jutrišnja predstava »Aide« pa bo tudi še zategadelj zanimiva, ker bo možno tudi našemu občinstvu, ki pozna »Lohengrina«, zasledovati vpliv Wagnerja na Verdija v tej njegovi klasični operi!

(Z Iga.) Sobotni »Slov. Narod« je priobčil dopis z Iga (ki je bil pa, kakor šepetajo po fari, skovan v narodovem uredništvu) naperjen proti našemu kmetijskemu društvu. Ne bomo sledili piscu in mahali po osebah, le stvarno in dostojno mu hočemo odgovoriti, da svet spozna, da je laž in obrekovanje edino orožje, s katerim se bore naši nasprotniki. Rečemo le, laž je, ostudna laž, da se je v našem društvu iztočila le kapljica žganja. Laž je, da imamo ponarejeno tirolsko vino, resnica pa je, da imamo pristno istrsko vino iz istrske zadruga po najnižjih cenah le za svoje ude na drobno in debelo. Laž je, da je v našem društvu pičla vaga, kar se je pa pri trgovcu nasprotniku sodnijsko dokazalo, resnično pa je, da dajemo pravično vago, dobro blago in kar mogoče po nizki ceni. Laž je, da je bil trgovec Minati dvakrat po 20 gld. obsojen radi razžaljenja g. dr. Mauringa, res je pa, da je bil prvič obsojen na 20 gld. radi razžaljenja g. podnačelnika našega društva, drugič pa radi razžaljenja podpisanečelnika. Laž je, da je naše društvo konsumno društvo. Gospodje nasprotniki se bodo kmalu prepričali, ko bomo v kratkem dovažali na vagone umetnih gnojil in ko bo cela vrsta vozov odvaževala drva od nas. Laž je, da g. župnik ni odjemalec kmetijskega društva. Da mnogo laži je nakopičil bistroumni pisec. — Sedaj uže šteje naše društvo tristo in dva uda, kateri vsi trdno stojimo oklepajoč se društva, ki hoče delovati za zatiranega kmeta — trpina. Da, organizujemo se in vas je strah.

Martin Zdravje.

(Zoper nunske šole.) Če »Narod« zabavlja zoper vse, kar je klerikalnega, bi bilo čudno, ko bi pozabil nunskih šol. In res jih ni pozabil! Tudi nuskim šolam je posvetil notico. Pravi, da se učenke tam »nekako proti redu šole poučujejo«, da šolarice tepejo, pa da neka nuna »lepo počesljanih« deklic ne mara. »Če ne bo konec«, pravi naposled, »bodemo primorani se s pritožbo obrniti na višje mesto.«

(Občinski zastop v Ribnici) je sklenil v svoji zadnji seji in tudi odposlal svoto 50 gld. za cesarjev spomenik. Nadalje se je odposlal sklep glede ustanovitve slovenskega vseučilišča in nadsodišča v Ljubljani.

R.

(Ponočni poštni vlak je trčil) nocoj na Seme-ringu ob toyorni vlak. Na vlakcu je bilo mnogo popotnikov in tudi državnih poslancev. S tem vlakom se je tudi vozil poslanec Vencajz, katerega je sunek vrgel s klopi, kjer je spal, a ni v srečo nič poškodovan. Mrtev ni nobeden, marsikateri pa je več ali manje opraskan. Strah je bil velik. Vlak je imel vsled tega več ur zamude.

(Zabavni večer katol. društva za delavke.)

Zopet se je pokazalo sinoči, da mlado društvo za delavke šteje mnogo prijateljev in podpornikov. Prostrana dvorana katoliškega doma je bila pri veselici natlačena. Po kratkem, a krepkem nagovoru č. g. društvenega predsednika, v katerem je povdarjal mej drugim, da je društvo lansko leto izdalo nad 300 gld. za obolele in potrebne članove, in priporočajoč je še nadalje blagonaklonjenosti občinstva, iznenadil nas je mnogobrojni društveni pevski zbor s tremi točkami, katerih vsaka je imela svojo vrlino in zanimivost. Mogočno-milo je donela krepka društvena pesem po dvorani. Čutili smo, da gre društvenicam od srca. Takoj potem pa so zažvrgolele živahno Slomškovo »Predico«, katero je č. gosp. Ferjančič, kapelan šentjakovski zložil navlašč za društvo. Prav tako je nastopni »Venček narodnih pesmij« sestavil isti gospod iz namena, da ga proizvajajo društvenice pri svojih zabavnih večerih. Lepo je v njem združil živahnost in resnobo, radost in žalost, poskočnost in čuvstvenost naših narodnih pesmij. Z veseljem in z velikim zanimanjem smo jih poslušali, zlasti zato, ker je bilo proizvajanje čisto in blagoglasno, in se vnema dasi je venec dolg, ni podela do zadnje kitice. Pri sklepu je pač vsakdo izmed navzočnikov na tihem obujal željo, da bi slovelo pošteno slovensko dekle, dokler slovenski rod ima po zemlji hod. Zatem se je predstavljala igra »Indijski siroti«. Posamne vloge so društvenice pogodile bodisi po izbiri obleke, bodisi po deklamovanju in kretanju. Vražarica Zita in siroti pa njiju skrbna mati, usmiljene sestre in gospa — rešiteljica — vse so bile na svojem mestu. Za sklep pa je podalo društvo še predpustno zabavnico, katero je v ta namen priredil vnet podpornik in prijatelj društveni, č. g. dr. I. J. pod naslovom »Kukavica — modra tica ali boj za doto«. Stara teta je bila čudno v se zamišljena zaradi svojega praznoverja. Njene nečakinje pa so jo vsaka po svoje obdelovale s pomočjo nedolžne prevare, da se je slednjič vendar le vdala in prispela k doti za Reziko. Igro samo je močno poživila ciganka Dora in da je bilo več smeha, za to je pošteno in šegavo poskrbela kuharica Špela. Občinstvo se je pogosto odzvalo z glasnim smehom in naposled vse predstavljateljice odlikovalo z burnim priznavanjem. Zadovoljni smo se ločili, zadovoljni z vspehom zabavnega večera, iskreno pa želeč, da bi se društvo širilo bolj in bolj, da bi postalo skoro zavetišče in zatočišče vseh poštenih deklet, ki naj se poučujejo in zabavajo mej seboj, ter tako ohranijo — kar je največ vredno — poštenje in blago srce.

(Gorelo je) na svečnico zjutraj ob 1/8. uri v novem vladnem poslopju. Ogenj je navstal v veliki slavnostni dvorani. Pravijo, da so ponoči delali delavci v dvorani in zatrosili ogenj. Telo je do zjutraj in potem je izbruhnil dim in plamen. Škode je kakih 4000 gld., ker so stukature in slike zelo poškodovane.

(Slovenec dobil prvo darilo.) Trg pred Karlovo cerkvijo na Dunaju hočejo umetno preobraziti. Za načrte je razpisal odbor darila. Med mnogimi načrti so spoznali za najboljšega načrt, ki ga je izdelal Slovenec gospod Maks Fabiani, rojen v Kobdilju na Krasi, ki je dobil prvo darilo 2500 gld.

(Brez dela) je sedaj v Gradcu nad 10.000 delavcev in delavk. Zadnji čas so jih mnogo odslovili iz tovarn. Ta proletarijat, ki živi v skrajni bedi, dela mestu mnogo preglavice. Demonstracij ni, snega ni, da bi ga kidali, samo lakota in nezadovoljnost sta njih vsakdanji kruh. Od mesta zahtevajo, naj začne kako delo s tem namenom, da si ti brezdelni delavci kaj zaslužijo. Nacijski listi pa zahtevajo, naj se da delo samo nemškimi delavcem, slovanski naj se prepustijo svoji usodi — poginu.

(Novi Dijogen.) Umrl je v Gorici pred kratkim notar dr. Mir. Della Bona, previden s svetimi zakramenti za umirajoče. Star je bil 82 let. Delal je do zadnjega. Znan je bil tudi Slovenecem. Menda od starega grškega čudaka Dijogena, ki je prebival v sodu, ni več videl svet takega moža. Notar Della Bona je bil sedanji Dijogen. Denar mu je bil toliko vreden, kakor — nič. V nekaki kleti je imel pisarnico, kuhinjo in spalnico — vse. Postelje ni imel, naslonjač mu je bil po dnevu stol, po noči postelja. Malo pred smrtjo so hoteli mu kupiti posteljo; a ni je hotel. Družbo

so mu delale podgane, katere so za pečjo glodale ostanke večerje, katero si je sam šel kupovat. Srajca mu je morala že skoraj pasti iz života. Govori se, da je imel vedno košček krede, da je pobelil spredaj srajco, ko je bila umazana. O spodnjih hlačah in nogovica niti govora. Ko so mu prodali na dražbi hišo in zadnjo podobo raz steno, je on mirnodušno sam pisal zapisnik. In ta mož je delal noč in dan in veliko zaslužil. Delo njegovo je bilo dobro, vestno. Za se ni nič porabil; kam je tedaj vse izginilo? Bil je v družinski zvezi z največjimi bogatini Dottori. Ti so mu tudi oskrbeli pogreb. Tako je izginila iz človeške družbe ta čudna prikazen — drugi Dijogen.

(Ljudska posojilnica) je od novega leta sem vpeljala običaj, ki je pri mnogih bankah in juvelirjih, zlasti v drugih mestih, v navadi. Blagajnični prostor je namreč celo noč električno razsvetljen in okno tako prirejeno, da se od ulice lahko vse opazuje, kar se v blagajničnem prostoru godi. Tako stoji blagajnični prostor celo noč pod kontrolo policije in javnosti.

(Zdravje v Ljubljani) od 22. do 28. januarja: Število novorojencev 20, mrtvorojencev 3, umrlih 13; med njimi za jetiko 5, vsled nezgode 1, za različnimi boleznimi 7. Med njimi so 4 tujci in 7 iz zavodov. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: 1 za škrlatico, 5 za vrtico.

(Vročinska bolezen) se je pojavila v Škofji Loki. Jedna 12letna deklica je že umrla.

(Ponesrečil) je 11. p. m. šestletni otrok Jožefa Mestnika pri Stični. Prišel je na pod, kjer so s strojem rezali slamo. Ko je otroka prijel za roko in ga tako poškodoval, da so ga morali prepeljati v Ljubljano v bolnišnico.

(Pogorela je) 24. p. m. o polnoči zidanica Jožefa Petje v Zabukovju pri Št. Rupertu. Škode je kakih 100 gld. Posestnik ni bil zavarovan.

(Vlomili so) neznani tatje 31. jan. v Kočeljevo hišo v Škofji Loki. Predreti so hoteli v štacuno ter so zavrtali s svedrom več lukenj v vrata, a niso mogli odpreti. Nekega sumnega človeka so že zalotili in dobili pri njem sveder.

(Plaz) je pokopal na Predilu vodnika in pet vojakov, ki so nesli brašna za trdnjavo. Vodnik in 4 vojaki so se sami izkopali, petega so pa po silnem trudu še živnega izvlekli.

(Na severni tečaj) bo odplul sedaj še 26letni abruški princ Luigi, stričnik laškega kralja Umbertoa. Princ je dober hribolazec. Bil je zadnji čas v Sibiriji, da bi se pripravil za pot. Stric mu bo dal pol milijona lir.

Društva.

(Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda) imelo je svojo 114. sejo dne 25. januarja t. l. v družinskih prostorih »Narodnega doma«. Navzoči: Tomo Zupan (prvomestnik), dr. Dragotin vitez Bleiweis-Trsteniški, Francišek Brežnik, Anton Koblar (blagajnik), Ivan Murnik, Martin Petelin, Luka Svetec (podpredsednik), dr. Ivan Svetina in Anton Žlogar (tajnik). — Prvomestnik otvori sejo ob treh ter prebere cesarjevo zahvalo za izraz zvestobe in vdanosti povodom Najvišje vladarjeve petdesetletnice. Zahvalo je vsprejel vodstveni odbor stojé v svoje znanje. Ko se rešijo družbine zadeve radi Trsta in Gorice ter razne prošnje, zaključijo prvomestnik sejo ob 6. uri zvečer.

(Pri rednem letnem občnem zboru) slovenskega bralnega društva v Kranji, kateri se je vršil dne 29. prosinca t. l. bili so izvoljeni sledeči gg.: predsednikom, Viktor Omersa; podpredsednikom, Alojzij Pečnik; tajnikom, Josip Ambrožič; blagajnikom, Ivan Jagodic; knjižničarjem, Franc Šimnic; odbornikom, Ivan Rauš, Ivan Heideich, Jurij Depoli, Janko Majdič; njih namestnikom, Janko Rozman, Ivan Zupan, Ignacij Fock.

(Čitalnica v Brežicah) priredi v sredo dne 8. svečana t. l. v »Narodnem domu« koncert. Godba slav. bosansko-hercegovskega pešpolka iz Gradca. — Začetek ob 8. uri zvečer. — Vstopnina 1 gld.

(Vabilo) na veselico, katero priredi narodna čitalnica v Gornjem Gradu s prijaznim sodelovanjem slavnega tamburaškega zbora iz Rečice dne 5. svečana t. l. v čitalniških prostorih. Vspored: 1. Kateri bo? Gledališka predstava v jednem dejanju. 2. Koncert, proizvajajo rečkiški tamburaški zbor. 3. Srečkanje. — Vstopnina: stojišče 25 kr., sedež 50 kr. Prostovoljni darovi se hvaležno vsprejemajo. — Začetek točno ob 7. uri zvečer. K mnogobrojni udeležbi uljudno vabi odbor.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 3. februarja. Državni zbor bo sklican jeseni, da voli v delegacijo svoje za-

stopnike, ako bi opozicija delala težave, takoj zopet zbor prekine svoje zborovanje. Ako bi kaj nujnega zahtevalo sklicanje državnega zbora, bo vlada to storila in tedaj upa, da zborovanja v takem slučaju tudi opozicija ne bo onemogočila.]]

Dunaj, 3. februarja. Kedaj da bodo sklicani deželni zbori, sedaj še ni gotovo, ker vlada še nima poročil o pripravljenem gradivu. Govori se, da se skličejo okoli Velike noči.

Dunaj, 3. februarja. Cesar je podelil, kakor poroča „Fremdenblatt“, trgovinskemu ministru baronu Dipauliju dostojanstvo tajnega svetnika.

Dunaj, 1. februarja. Iz seje parlamentarne komisije desnice se poroča, da se je je vdeležil tudi načelnik Javorski. Vsi govorniki so izjavljali, da ostanejo stranke v večini jedine in združene ter da desnica zapu ministerskemu predsedniku. Javorski je dejal: Ako na desnici trdno skupaj držimo, potem se nam ne bo nič hudega zgodilo. Poslanec Robič je izjavil, da Slovenci vkljub vsem krivicam, ki jih trpe, še vedno niso izgubili zaupanja v pravicoljubje grofa Thuna in njegovega ministerstva, da hočejo vstrajati v dosedanji zvezi, ker le v družbi z drugimi strankami desnice pričakujejo za-se lepše prihodnosti. Grof Thun je dejal, da jedin vzrok, zakaj da je preloženo državnozbornsko zasedanje, je popolna nezmožnost parlamenta za kako delo in ker tudi ni bilo nobenega upanja več, da bi se te razmere zboljšale. — Sporazumljenje mej narodi je neobhodno potrebno, zato pa treba na obeh straneh dobre volje. Sporazumljenje se more izvršiti le na podlagi pravične enakopravnosti.

Dunaj, 3. februarja. Grof Thun je mej drugim pri parl. komisiji desnice dejal: Sedaj se prične za vlado doba dela v tem smislu, da združi one, ki bi radi delali. Vlada pričakuje, da bo ljudstvo od spodaj pritislilo, ker mora toliko trpeti zaradi sedanjih razmer. Celo soc. demokratje so za delo. Poslanci desnice stopijo v dogovor z

zmernimi poslanci levice, da ugodijo pot sporazumljenju. Od izida teh razgovorov je odvisno, kedaj da se zopet snide državni zbor. Vlada želi, da se to kmalu zgodi in da to čim preje omogoči, zato je le prelo-žila in ni zaključila državnozbornskega zasedanja.

Dunaj, 3. februarja. O včerajšnji seji parlamentarne komisije desnice so dunajski liberalni listi objavili mnogo neresničnega in nesmiselnega, vzlasti brez smisla je, kar piše „N. Fr. Pr.“, da bo komisija sodelovala pri izdelovanju vladnih odlokov na podlagi § 14. ter da bo nekak nadzorovalen organ vlade.

Dunaj, 3. februarja. Na desnici so mnenja, da mora ostati desnica solidarna. Kaka druga razdelitev strank v sedanjem zboru je nemogoča, dokler vladajo v opoziciji skrajno radikalni elementi. Da so na desnici pravi zastopniki države, o tem so tudi najvišji krogi na jasnem. Vlada in desnica ne bodo postopali izzivajoče, vendar vedno krepko braneč svoje stališče.

Dunaj, 3. februarja. Nekateri zahteve, stavljene od posameznih skupin desnice, bo vlada kmalu ugodno rešila.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m., srednji zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tempera- tura po Celziju	Vetrovi	Neba	Padačina v 24. urah v mm.
1	9 zvečer	720.6	1.5	sr. zah.	skoro jasno	
2	7. zjutraj 2. popol.	722.1 720.0	-0.4 0.8	sr. sever sl. sever	oblačno sneg	7.1
2	9 zvečer	717.5	0.7	sl. jug	dež	
3	7. zjutraj 2. popol.	718.5 721.4	0.4 1.6	sl. vzhvz. sl. jvzh.	sneg "	16.6

Srednja temperatura srede 1.5°, normale: -1.6°.
Srednja temperatura četrti 0.4°, normale: -1.5°.

Služba organista in cerkvenika

je izpraznjena na Rovih,

p. Radomlje, ž. p. Jarše-Mengeš. 79 3-2

Nastop 1. sušca. — Več pove ondodni žup. urad.

Okrajna posojilnica v Mokronogu

registr. zadruga z neomejeno zavezo,

naznanja vsem svojim častitim zadružnikom, da bo imela svoj

redni občni zbor

v sredo, dné 15. svečana 1899,

ob 3. uri popoldne v šolskem poslopji v Mokronogu

s sledečim dnevnim redom:

1. Nagovor ravnatelja.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika.
4. Poročilo računskih pregledovalcev in nadzor-
nikov s predložbo letnega računa.
5. Potrjenje letnega računa.
6. Razdelitev čistega dobička.
7. Volitev načelstva.
8. Volitev računskih pregledovalcev in nadzor-
nikov.
9. Predlogi in nasveti.

92 (1—1)

Načelstvo.

Jernej Čermelj

trgovina z južnim sadjem in zelenjadj
v Ljubljani, Semeniško poslopje, za vodo
nasproti mesarjem

se priporočam prečastiti duhovščini, cenj. gospo-
dinjam, sploh slav. občinstvu v **nakupovanje**
vsakovrstnega, vedno svežega

južnega sadja in zelenjadi,

lemon, pomaranč, karfijol, dateljev, razne
solate, orehovitih jedro, jabolč, česnja,

čebule, fig itd. itd. 42 5—5

vse v največji izberi in razne kakovosti po nizki,
blagu primerni ceni. Pri odjemanju večje mno-
žine pošljem blago zastoj na dom. Vnanja naro-
čila preskrbim točno z obratno pošto.

Prodajam blago na drobno in debelo.

94 1—1

Ferdinand Omejo, deželni blagajnični uradnik, javljam v svojem in
vseh svojih sorodnikov imenu predragim prijateljem in znancem svojim prekužno
vest, da mi je Vsemogočni po neizprevidljivih božjih naklepih svojih odpoklical
v večnost preiskreno ljubljeno mater, oziroma taščo in staro mater, gospó

Terezijo Omeje roj. Kopáč

danes ob 6. uri zvečer, po sicer kratki a zelo mučni bolezni, prevideno s sv.
zakramenti za umirajoče, v visoki starosti 78 let.

Pogreb predrage pokojnice vršil se bode v petek, dné 3. februarja, iz
hiše žalosti, Streliske ulice št. 6, ob 4 uri popoldne na pokopališče k sv. Krištofu.

Sv. maše zadušnice brale se bodo v farni cerkvi sv. Petra, kjer se bode
obhajala tudi velika sv. maša ob osmini po rajni nepozabni mi materi v sredo,
dné 8. februarja, ob 8. uri zjutraj.

Preblogo, nepozabno pokojno mater svojo priporočam vsem sorodnikom,
blagim prijateljem in znancem v pobožno molitev in prijazen spomin.

V Ljubljani, dné 1. februarja 1899.

Na izrecno željo pokojnice se vsakteri venci odklanjajo.

Severonemški Lloyd v Bremi.

866 30—9

Od vis. e. kr. ministerstva vsled ukaza dné 7. maja 1894, št. 5373 dovoljen.

Brodarstvo poštinih brzoparnikov do Novi-Jorka: **Brema - Sev. Amerika.**
Do Novi-Jorka.

Iz Breme vsak torek in soboto zvečer.

Iz Southamptona dotaknivi se ev.

Cherbourg vsako sredo in nedeljo

Iz Genove dotaknivi se Neapola

via Gibraltar

dva ali trikrat

na mesec.

Brema - Vzhodna Azija. Do Kitajskega.

Do Buena-Ayres.

Brema - Avstralija. Do

Adelaide, Melbourne, Sydneyja.

Brema - Južna Amerika. Do

Montevideo.

Brema - Vzhodna Azija. Do

Kitajskega.

Brema - Avstralija. Do

Adelaide, Melbourne, Sydneyja.

Brema - Južna Amerika. Do

Montevideo.

Brema - Vzhodna Azija. Do

Kitajskega.

Brema - Avstralija. Do

Adelaide, Melbourne, Sydneyja.

Brema - Južna Amerika. Do

Montevideo.

Brema - Vzhodna Azija. Do

Kitajskega.

Brema - Avstralija. Do

Adelaide, Melbourne, Sydneyja.

Brema - Južna Amerika. Do

Montevideo.

Brema - Vzhodna Azija. Do

Kitajskega.

Brema - Avstralija. Do

Adelaide, Melbourne, Sydneyja.

Brema - Južna Amerika. Do

Montevideo.

Brema - Vzhodna Azija. Do

Kitajskega.

Brema - Avstralija. Do

Adelaide, Melbourne, Sydneyja.

Dunajska borza.

Dné 3. februarja.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 60 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 » 25 »
Avstrijska zlatna renta 4%	119 » 85 »
Avstrijska krona renta 4%	102 » 20 »
Ogerska zlatna renta 4%	119 » 75 »
Ogerska krona renta 4%	97 » 90 »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	937 » — »
Kreditne delnice, 160 gld.	362 » — »
London vista	120 » 40 »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 » 95 »
20 mark	11 » 78 »
20 frankov (napoleonor)	9 » 55 1/2 »
Italijanski bankovci	44 » 45 »
C. kr. cekini	5 » 68 »

Dné 1. februarja.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	174 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	— » — »
4% državne srečke l. 1864, 100 gld.	194 » 50 »
Državne zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 » 40 »
Tisine srečke 4%, 100 gld.	139 » — »
Dunavske vravnave srečke 5%	130 » 75 »
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	108 » 65 »
Posojilo goriškega mesta	112 » — »
4% kranjsko deželno posojilo	98 » 25 »
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 » 30 »
Priporitne obveznice državne železnice	222 » 80 »
» » južne železnice 3%	180 » — »
» » južne železnice 5%	125 » 70 »
» » dolenskih železnice 4%	99 » 50 »

Kreditne srečke, 100 gld.	198 gld. 75 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	170 » — »
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20 » 25 »
Rudolfove srečke, 10 gld.	26 » 25 »
Salmove srečke, 40 gld.	85 » 50 »
St. Genois srečke, 40 gld.	84 » — »
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 » — »
Ljubljanske srečke	24 » 25 »
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	155 » — »
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3510 » — »
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	440 » — »
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	69 » 75 »
Splošna avstrijska stavbinska družba	115 » 50 »
Montanska družba avstr. plan.	236 » 50 »
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	183 » 30 »
Papirnih rubljev 100	127 » 25 »

Nakup in prodaja

vsakovrstnih **državnih papirjev, srečk, denarjev** itd.
Zavarovanja za zube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka. — **Promese** za vsako žrebanje.
Kulanična izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„M E R C U R“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
nalozbeni glavnic.